

Udskrift af dombogen**D O M**

afsagt den 23. marts 2015

Rettens nr. 3374/2014
Politets nr. 4100-88110-00089-14Anklagemyndigheden
mod

Tiltalte I/S

CVR nr.

Adresse 1

By 1

Anklageskrift er modtaget den 6. oktober 2014.

Tiltalte I/S er tiltalt for overtrædelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27, stk. 2, jf. § 37, stk. 1, nr. 1, (nugældende § 31, stk. 2, jf. § 41, stk. 1, nr. 1) ved i planperioden 2010/2011 på landbrugsbedriften beliggende Adresse 1 i By 1 (CVR nr.) at have udbragt en husdyrgødningsmængde, der samlet overstiger mere en 1,7 dyreenhed (DE) pr. hektar, idet der på bedriftens harmoniareal på 161,4 ha. blev udbragt en husdyrgødningsmængde på 348,76 DE, hvilket svarer til 2,16 DE pr. ha.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf på 39.000 kr.

Tiltalte I/S har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Interessant 1 har forklaret, at han er interessant i Tiltalte I/S. Tiltalte I/S har malkekvæg og producerer grovfoder. Han er enig i, at der i planteperioden 2010/2011 blev udbragt en husdyrgødningsmængde på 348,76 dyreenheder, og at harmoniarealet var 161,4 ha. Tiltalte I/S måtte udbringe en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha., fordi bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 blev overholdt. Det var ikke nødvendigt at søge dispensation. Tiltalte I/S har brugt dispensationsreglen uden afbrydelse siden 2003. I 2013 var NaturErhvervsstyrelsen på kontrolbesøg, og det blev i den forbindelse konstateret, at der ikke var udtaget jordprøver i 2009. Der skal i medfør af bilag 2 udtages jordprøver hver 3 år. Der var udtaget jordprøver i 2006 og 2012. Det var

Landbo Limfjord, som efter bestilling udtog prøverne. Det beror på en forglemmelse, at der ikke blev udtaget jordprøver i 2009. Han troede, at jordprøverne var udtaget. NaturErhvervsstyrelsen bruger ikke prøveresultaterne til noget. De går kun op i, om de formelle regler for prøveudtagningen er overholdt. Under kontrolbesøget, der varede i 3 timer, var den manglende jordprøve for 2009 den eneste fejl, der blev fundet. Kontrollanten sagde efter kontrolbesøget, at han sjældent havde set en landbrugsbedrift, hvor der var så meget styr på tingene. Han mener ikke, at dispensationsreglerne er overtrådt, dels fordi han troede, at der var udtaget jordprøver, dels fordi NaturErhvervsstyrelsen alligevel ikke bruger prøverne til noget. Jordprøverne skal ikke sendes til NaturErhvervsstyrelsen. Han har været landmand i 20 år. Han overholder altid reglerne, og er ikke tidligere straffet. **Tiltalte I/S** har betalt knap 30.000 kr. tilbage i landbrugsstøtte som følge af, at der ikke er udtaget jordprøver i 2009. Der er klaget over tilbagebetalingskravet. Klagesagen er endnu ikke afgjort. NaturErhvervsstyrelsen har vurderet den manglende jordprøveudtagning i 2009 som en meget alvorlig overtrædelse af reglerne. Vurderingen har betydning for hvor mange procent, der trækkes i landbrugsstøtten.

Vidne 1 har forklaret, at han er ansat i NaturErhvervsstyrelsen, og at han har været involveret i behandlingen af denne sag. Den primære sagsbehandler har dog været **Person 1**. Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har til formål at begrænse forureningen fra dyrehold. Bekendtgørelsen, der er fastsat i medfør af miljøbeskyttelsesloven, gennemfører et EU-direktiv om beskyttelse af vand mod forurening af nitrater, der stammer fra landbruget. Udgangspunktet er, at der alene må udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,7 dyreenheder pr. ha. Danmark har dog en dispensationsregel, hvorefter der, hvis en række særlige krav er opfyldt, må udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha. Dispensationsreglen genforhandles med EU hvert 4 år. I planteperioden 2010/2011 gjaldt en dispensationsregel, der var gældende fra 2008-2012. Det er EU, der fastsætter dispensationskravene, og vi kan ikke i Danmark slække på kravene. Et af de i planteperioden 2010/2011 gældende dispensationskrav var, at der skulle foretages jordbundsanalyser for fosfor og kvælstof mindst hvert 3 år. Det er jordbrugeren selv, der skal udtage jordprøven og foretage analyse heraf. NaturErhvervsstyrelsen sender årligt rapporter til EU om resultaterne af jordsanalyser fra bedrifter, som i årets løb har været udtaget til kontrol. Hvis analyseresultaterne generelt ser kritiske ud, kan det få betydning for dispensationsadgangen i fremtiden. NaturErhvervsstyrelsen reagerer ikke selv på kritiske analyseresultater. Ved genforhandlingen med EU i 2012 blev det fastsat, at der fremover alene skal foretages jordanalyser hvert 4 år. NaturErhvervsstyrelsens kontrol i 2013 hos **Tiltalte I/S** vedrørte planteperioden 2010/2011. Det blev i forbindelse med kontrollen konstateret, at der alene var foretaget jordanalyser i 2006 og 2012, hvorfor dispensationskravet i bilag 2, nr. 7, ikke var overholdt. **Tiltalte I/S** kunne herefter alene udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,7 dyreenheder pr. ha. i planteperioden 2010/2011. Der skulle enten have foreligget jordanalyser for

planteperioden 2010/2011, 2009/2010 eller 2008/2009 for at bilag 2, nr. 7, havde været opfyldt for planteperioden 2010/2011. Dispensationsreglen forudsætter, at alle betingelser i bilag 2 er overholdt. Overtrædelsen har fået karakteren 12, der er den mest alvorlige. Når der mangler et harmoniareal på mere end 8 ha, får overtrædelsen efter en vejledning på området karakteren 12. I den konkrete sag manglede et harmoniareal på på 43,75 ha. Jo højere karakter overtrædelsen får, jo større procent kan landbrugsstøtten nedsættes med. Han arbejder i en del af NaturErhvervsstyrelsen, som har taget sig af de strafferetlige følger af den konkrete overtrædelse. Spørgsmålet om, hvorvidt overtrædelsen skal have betydning for landbrugsstøtten, behandles af en anden del af NaturErhvervsstyrelsen. Han ved, at [Tiltalte I/S] har klaget over den afgørelse, der er truffet vedrørende tilbagebetaling af landbrugsstøtte. Klagesagen er ham bekendt ikke afgjort.

[Vidne 2] har forklaret, at hun er uddannet agronom, og at hun er ansat som [Stilling] i Landbo Limfjord. Hun har været [Stilling] for [Tiltalte I/S] siden ca. 2000. Der skal tages jordprøver hvert 3 år, når dispensationsreglen benyttes. Der blev udtaget jordprøver i 2006 efter, at dispensationsreglen havde været benyttet i 3 år. Jordprøverne kan tages med tilbagevirkende kraft. Landbo Limfjord bliver normalt bestilt af sine kunder til at udtage jordprøverne. Det kom bag på hende, at der ikke var udtaget prøver hos [Tiltalte I/S] i 2009. [Tiltalte I/S] har normalt styr på tingene. En jordprøve koster 6.000-8.000 kr. Bilag A viser jordbundstallene for [Tiltalte I/S] marker forskellige år. 60 % af tallene er middeltal. Ingen af tallene er meget høje. På trods af at der udbringes en husdyrgødningsmængde på 2,3 dyreenheder pr. ha., belastes jorden ikke for meget. [Tiltalte I/S] marker er iøvrigt ikke placeret, så de er specielt følsomme. Når NaturErhvervsstyrelsen er på kontrolbesøg kontrolleres, at jordprøver er udtaget formelt korrekt. Resultaterne af prøverne kontrolleres derimod ikke.

I følge NaturErhvervsstyrelsens kontrolrapport vedrørende kontrol af harmoniregler 2011, var der i kontrolperioden 1. august 2010 til 31. juli 2011 hos [Tiltalte I/S] en besætningsstørrelse på 348,8 dyreenheder, et samlet harmoniareal på 161,4 ha., et nødvendigt harmoniareal på 205,15 ha. og et harmoniareal i overskud på -43,75 ha.

[Tiltalte I/S] er ikke tidligere straffet.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter § 27, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 må der på en landbrugsbedrift med kvæg, får eller geder udbringes en husdyrgødningsmængde fra disse dyr på egen bedrift i en mængde svarende til 1,7 dyreenheder pr. ha. pr. planteperiode. Efter § 27, stk. 3, må der på en landbrugsbedrift, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha. pr. planteperioden, hvis betingelserne nævnt i bekendtgørelsens bilag 2 overholdes. Det følger af bilag 2, nr. 7, at der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3

år/5 ha. Der skal foreligge dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort.

Det lægges som ubestridt til grund, at [Tiltalte I/S] i planteperioden 2010/2011 har udbragt en husdyrgødningsmængde på 2,16 dyreenheder pr. ha, og at [Tiltalte I/S] har opfyldt alle betingelser for at kunne udbringe en husdyrgødningsmængde på 2,3 dyreenheder pr. ha., bortset fra betingelsen i bilag 2, nr. 7. Det lægges videre efter [Interessant 1's] forklaring og bevisførelsen i øvrigt til grund, at [Tiltalte I/S] har anvendt ordningen i § 27, stk. 3, uafbrudt siden 2003, og at der alene er foretaget jordanalyser efter bilag 2, nr. 7, i 2006 og 2012.

[Tiltalte I/S] har gjort gældende, at jordanalysen i 2012 medfører, at bilag 2, nr. 7, var opfyldt i planteperioden 2010/2011, idet jordanalysen har virkning bagud.

Det må lægges til grund, at [Tiltalte I/S] i planteperioden 2010/2011 var uberettiget til at udbringe en husdyrgødningsmængde på mere end 1,7 dyreenheder pr. ha, da der ikke var foretaget jordanalyse mindst hvert 3 år. Den omstændighed, at der efterfølgende blev foretaget jordanalyse i 2012, findes ikke at medføre, at betingelsen i bilag 2, nr. 7, herefter var opfyldt i planteperioden 2010/2011.

Retten finder herefter, og da den manglende opfyldelse af betingelsen i bilag 2, nr. 7, kan tilregnes [Tiltalte I/S] som uagtsom, at [Tiltalte I/S] er skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

[Tiltalte I/S] har gjort gældende, at [Tiltalte I/S], hvis der pålægges straf, vil blive pålagt dobbelt straf i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 6 og 7 og med artikel 4 i tillægsprotokol 7.

Det lægges efter [Interessant 1] og [Vidne 1's] forklaringer til grund, at det forhold, som [Tiltalte I/S] er fundet skyldig i, har medført, at NaturErhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om, at en del af den landbrugsstøtte, som [Tiltalte I/S] har modtaget, skal betales tilbage. Det lægges videre efter deres forklaringer til grund, at tilbagebetalingsbeløbets størrelse er fastsat efter NaturErhvervsstyrelsens vurdering af forholdets grovhed, og at NaturErhvervsstyrelsens afgørelse er påklaget. [Interessant 1] har forklaret, at NaturErhvervsstyrelsen har truffet afgørelse om, at [Tiltalte I/S] skal tilbagebetale landbrugsstøtte med knap 30.000 kr.

Uanset at størrelsen af NaturErhvervsstyrelsens tilbagebetalingskrav, der efter det oplyste ikke er endeligt, er fastsat ud fra en vurdering af forholdets grovhed, kan tilbagebetalingskravet ikke anses som eller sidestilles med en strafferetlig sanktion med den konsekvens, at princippet i artikel 4 i tillægsprotokol 7 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, eller Menneskerettighedskonventionens artikel 6 eller 7, er tilsidesat.

Tiltalte I/S frifindelsespåstand tages herefter ikke til følge.

Straffen fastsættes til en bøde på 39.000 kr., jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 § 37, stk. 1, nr. 1, jf. § 27, stk. 2 (nugældende bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 § 41, stk. 1, nr. 1, jf. § 31, stk. 2).

Bøden er fastsat under hensyn til overtrædelsens karakter og henset til Vestre Landsrets dom af 30. april 2007 i ankesag S-3350-06.

Thi kendes for ret:

Tiltalte I/S skal betale en bøde på 39.000 kr.

Tiltalte I/S skal betale sagens omkostninger.

Dommer